

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-09-20
Besvaras senast
2024-10-02 kl. 12.00

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2024/25:49 Scamfabriker i Sydostasien

De senaste åren har fenomenet med så kallade scamfabriker i Sydostasien blivit ett växande problem som engagerar internationella människorättsorganisationer och FN. Dessa fabriker drivs av kriminella nätverk, ofta med kopplingar till kinesiska syndikat och lokala paramilitära grupper, och är platser där tusentals människor hålls som tvångsarbetare för att genomföra internetbedrägerier. Verksamheterna finns i regioner som gränsar till Thailand, Myanmar, Laos och Kambodja, men de har även påträffats i länder som Filippinerna. Människohandel och tvångsarbete ligger till grund för dessa operationer, där individer från hela Aseanregionen, samt från Kina, Afrika och Latinamerika, lockas med löften om välbetalda jobb men i stället tvingas in i slavliknande förhållanden.

Scamfabrikerna tvingar sina arbetare att genomföra bedrägerier på internet som innefattar allt från kryptovalutabedrägerier till romantiska och investeringsbaserade bluffar. Många offer luras att investera sina livsbesparingar i dessa bedrägerier. De som hålls fångna i scamfabrikerna arbetar under extremt brutala förhållanden, ofta upp till 17 timmar om dagen utan någon form av vila. De vittnar om hot, tortyr och sexuellt våld, och vid försök till flykt riskerar de att dödas. Dessa fabriker är ofta belägna i områden utanför myndigheters kontroll, vilket gör det svårt för rättsväsendet att ingripa.

Enligt FN:s rapporter uppskattas över 100 000 människor vara inlåsta i scamfabriker i Myanmar, och en liknande siffra rapporteras från Kambodja. Dessa kriminella verksamheter blomstrade särskilt under covid-19-pandemin, då gränser stängdes och människor i stor utsträckning blev arbetslösa, vilket gjorde dem till enkla byten för kriminella rekryterare. Dessutom har den politiska instabiliteten i Myanmar efter militärkuppen 2021 gjort landet till ett centrum för olaglig aktivitet, där paramilitära styrkor och lokala milisgrupper samarbetar med kriminella nätverk för att driva scamoperationer.

Den ekonomiska vinsten från dessa verksamheter är enorm. Scamoperationerna genererar miljardbelopp varje år genom sina bedrägerier, och de har etablerat sofistikerade nätverk för att tvätta pengar genom kryptovalutor. Många regeringar i regionen saknar både den politiska viljan och kapaciteten att effektivt bekämpa dessa brottsliga verksamheter, ofta på grund av korruption och bristande rättssäkerhet. Detta gör att scamfabrikerna kan fortsätta sin verksamhet i stor utsträckning ostraffade, trots internationella påtryckningar

och krav på åtgärder.

Sverige har en lång tradition av att försvara mänskliga rättigheter och arbetar aktivt mot människohandel på både nationell och internationell nivå. Som medlem i EU och FN har Sverige en unik möjlighet att bidra till internationella insatser för att stoppa dessa kriminella verksamheter. Med utgångspunkt i Sveriges arbete för att främja rättssäkerhet och bekämpa människohandel kan Sverige spela en viktig roll i att sätta press på de berörda länderna i Sydostasien att vidta nödvändiga åtgärder mot scamfabrikerna.

Med anledning av den alarmerande situationen med scamfabriker i Sydostasien, där människor hålls fångna under slavliknande förhållanden för att utföra internetbedrägerier, vill jag fråga utrikesminister Maria Malmer Stenergard:

Avser ministern att ta några initiativ för att Sverige ska kunna bidra till att motverka den växande förekomsten av scamfabriker i Sydostasien, och i så fall, vilka åtgärder planerar ministern att vidta för att säkerställa att Sverige, både bilateralt och genom EU och FN, verkar för att stoppa människohandel och tvångsarbete kopplat till dessa brottsliga verksamheter?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck